

Fyns Hoved

Vikinger brugte Korshavn og den lave Pughavn bag strandvolden Tornen i lagunen Fællesstrand.

Fyns Hoved er toppen af Fyn

Korshavns stemningsfulde bugt med mange ankerliggere og solen på vej ned bag bakken Jøvet nordvest i bugten. Næsten uanset vindretning kan man finde læ i bugten. Ankerbunden er mudder og ler.

Til venstre bugtens nordvestlige side med bakken Jøvet. Ved bakken ligger ferielejligheder, hvor der før var restaurant. Toiletet findes ved Jøvet.

Til venstre: Fyns Hoved set fra vest med højeste punkt Bælsbanke på 25 m og et par mennesker på toppen i højre side. Med sydøstlig vind er der læ til frokostankring foran de høje lerskrænter, som er typiske for Fyns Hoved.

Af Anders Høegh Post

Fyn er fin, og toppen af Fyn er meget fin med imponerende bakker, skrænter og fligede småøer. En af Danmarks bedste ankerbugter findes her: Korshavn.

Når du står højt oppe på selve Fyns Hoved, er det øde landskab storslået med kurvede græsbakker næsten uden en eneste busk. Lyse lerskrænter falder stejlt ned mod det hvide bølgebrus, og der er milevidt udsyn over havet mod Æbelø, Samsø og Røsnæs samt ned sydpå over Odense Fjord med Lindøværftets kæmpestore firkantede portalkran.

Fyns Hoved er fredet, og i maj-juni kan du høre strandtusser kvække i de små søer. Strandfugle holder til i lagunen Fællesstrand, hvor strandvolden Tornen er forbeholdt fuglene 1. april – 15. juli. Firben kan sole sig på stier og sten, men du skal liste for at se dem.

Du kan have sejlet nok så mange gange gennem Lillebælt eller Bøgestrømmen, men du er først en rigtig tursejler, når du har stået her på toppen af Fyns Hoved næsten midt i Danmark.

De mærkelige stednavne, bakken Jøvet og revet Tornen, er måske ældre end vikingetid. De ville i nyere tid hedde noget med –bakke og -rev.

Fyns Hoved ses på søkort Storebælt N. Vestlig halvdel af Fyns Hoved er på kort Farvand N f. Fyn. Bådebroerne i Korshavn ses i Komma's Havelods.

Bådebroer med gæstepladser i læ af den lave odde Korsøre mod vest med rød-hvidt indsejlingsfyrtårn og båke. Nordlig bro ejes af Odense Sejlklub. Sydlig bro er fiskeres.

bøje foran indsejlingen ved at sejle i en bue ud fra land, for der er nogle 1,2 og 0,9 m stengrunde.

Fra de to bøjer holdes de orange trekantbåke i land overét ind til Korsøre, som følges rundt om den lave, sandede sydpunkt. Den kan du runde på 10 m afstand, hvis du tør, men tag bare et sving på 20-30 m.

Her ved sydpunktet på Korsøre har sejlbåde kunnet ligge med hækanker og stævnen ind, så folk kunne hoppe i land. Men sandet ændrer sig, og det er ikke altid, du kan gøre det nummer efter. Desuden kræver det roligt vejr.

Ingen stress på en ankerplads

Når dagens mål er en ankerplads som Korshavn, så kan du nyde sejladserne hele dagen til solnedgang. Der vil alligevel være en ledig plads i en ankerbugt, modsat i sommerens travle feriehavne, hvor du skal stresse ind før kl. 15 for at få plads.

Maleriske bakker og skrænter nordligst på Fyns Hoved set fra den 25 m høje Bæsbanke (Baesbanke). Herfra er der en formidabel udsigt mod Røsnæs, Samsø, Æbelø og i klart vejr til Jylland.

Sagn om Fynshovedmanden

Fynshovedmanden rider sydpå fra Fyns Hoved, så hesteskoene gnistrer mod strandens sten. Det er heldigvis uden for sejlsæsonen, nemlig lillejuleaften, han jager over bakkerne, hopper over Odense Fjord ved Gabet og videre mod vest for at fri til en jomfru. Hun siger nej hvert år, og han vender rasende hjem til Fyns Hoved natten til Helligtrekonger. Gud nåde den, som han møder i januar natten. Børn græder, når de hører hans hest fare tværs gennem bondegårdene. Portene skal åbnes i begge sider, så intet stopper ham.

Nytårsnat henter han tre hestesko hos smeden og betaler med tre guldske. Hans hest må være trebenet som Helhesten (Helvedes hest). Et år glemte smeden de tre hestesko. Så måtte han hente sin tunge ambolt oppe i kirketårnet og fik ingen guldske.

Havet graver stadig af skrænterne. Hørseklint var 8 m høj i 1960'erne, men nu er den væk. Strandene er fulde af sten, som er trillet ud fra skrænterne, og der er stengrunde langs kysterne. Kik godt på søkortet.

Kommer du sejrende vestfra, ser du på stor afstand de lyse skrænter på selve Fyns Hoved og to små lyse klatter lodret skrænt på nordpunterne af Mejlø og Langø Hoved. Indsejlingen er midt mellem den nordligste skrænt og de to små klatter. Kommer du nordfra eller østfra ser du også tydeligt det meget høje Fyns Hoved.

Så gælder det om at finde den røde og grønne

Korsøre tange med sand, småsten og marehalm virker som havnemole mod vest. Frisk vestenvind blæser over tangen og rusker i masterne, men der er tryk bølgelæ inde bagved selv i op til 10 m/s vind. I frisk vestlig vind skal du ankre længst oppe mod nordvest i bugten for at få mest læ, og i frisk sydøstenvind skal du naturligvis ankre længst mod sydøst i bugten. Sydvestenvind kan gå lige ind og genere bugtens østlige side.

I **1200-tallet** havde Fyns Hoved med godset Scheelenborg nær Stubberup tilhørt den fredløse kongemorder marsk Stig. Lavningen nord for Bæsanke hedder Røverdalen efter hans folk.

Sagnet siger, at da marsk Stig døde på Hjelm i 1293, sejlede hans svende liget til Fyns Hoved. De begravede ham om natten på kirkegården ved Stubberup 8 km syd for Korshavn. En marsk (marskal) var landets øverste hærfører.

I bugtens vestside er der bådebroer med pælepladser, som ofte er fuldt belagt i højsæsonen. Her betales havnepenge, ca. 100 kr. Men resten af bugten er stor og gratis med ankerligere foran grønne skrænter og kyster. Der er under 2 m dybt i nord- og østsiden, hvilket kan udnyttes af motorbåde, flerskrogsbåde og mindre sejlbåde.

Der er også nogle gule ankerbøjer på 2,5 m vand lige nord for indsejlingen om

Korsøres pynt. Bøjerne tilhører Sejl- og Motorbådsklubben Frem, Odense.

Du skal naturligvis være tryk ved dit ankerrej. Det bliver du med et anker med lange flige, der kan bore sig godt ned i mudderbunden. Ankeret behøver ikke at være tungt, bare fligene er lange, spidse og gerne brede, så der er et stort areal til at holde i mudder. Et godt anker skal være svært at vriste løs næste morgen.

Det hjælper at bruge

ankerkæde eller kædeforfang, eller især at lade en ankervægt på 10-15 kg løbe ned ad ankertovet til havbunden. Der vil ankervægten også bremse bådens svajning i vinden. Sommertrængsel kan give lidt underholdning med både, der ankrer for tæt, så de kan svaje mod hinanden. Så må sidst ankomende flytte igen.

Ankerbugt i over 1000 år

Indtil for 3-4 år siden starte-

de Odense Sejlklubs Fyn Rundt kapsejlad her fra Korshavn, og det havde den gjort i næsten 70 år. Da der var flest deltagere for ca. 20 år siden, kunne der ligge over 1000 både for anker i bugten. Nu er kapsejladsen flyttet fra bugtens midlertidige toiletter og boder til den mere praktiske havn i Kerteminde.

70 års kapsejlad er småting, for i mindst 1.000 år har der været perfekt ankerbugt. Navnet Korshavn

*Kun et malerisk
hjulspor snor
sig ud mellem
øde græsbakker
til Fyns Hoveds
nordspids.*

Krigen på Fyns Hoved

2. verdenskrig sluttede sent på Fyns Hoved for et tysk luftværnsbatteri. Trods krigens slut 5. maj 1945, overgav de sig først 10. maj.

menes at stamme fra 1100-tallet, hvor vi var kristne. Kongen lod opsætte en stage med et kors som signal til ledingsflåden at her var kongens havn. Det samme gjaldt Korshavn på Avernakø.

I englænderkrigen 1807-14 brugte danske kanonbåde Korshavn som base for at angribe engelske skibe i svag

vind, hvor robådene kunne bestemme skudvinklerne. I 1800-tallet overvintrede skonnerter for anker i bugten, og det er garanti for en god ankerplads.

Natur, ingen proviant

Da det er en ankerbugt, er det en naturoplevelse. Derfor må du selv medbringe proviant, for der er ingen by

og intet supermarked. Der er en kiosk ved campingpladsen 500 m øst for bugten, følg Fynshovedvej. Ved bådebroerne er der el, drikkevand og affaldsbeholdere. Måske fås fisk ved fiskerbådene. Offentligt toilet findes ved foden af Jøvet sydvestside.

Restauranten ved Jøvet er fjernet og erstattet af et par stabler ferieboliger i diskrete sorte farver. Den forsvundne restaurant startede som *Tøjhotel* i telt omkring 1900, siden blev det *Blikhotel* med

tagplader, og i 1926 blev *Jægerhotellet* muret. Men det er slut nu.

I 2. verdenskrig var der et tysk batteri på Fyns Hoved, og tyskerne fik anlagt den nuværende vej syd om Jøvet til erstatning for det gamle hjulspor nord om Jøvet.

Fra Jøvet fortaber landevejen sig sydpå mod Fyn. Men det er kønnerne at gå nordpå ad stier over græs-bakkerne til nordspidsen af Fyns Hoved, hvor du kan nyde den øde natur.